

A. 171. Landsstingets Forhandlinger.
2665 1ste Beh. af Finantsloov, f. Finantsaaret
1871. Mar. Men jeg kan nu megetlig, maa jeg
tilstaa, ikke foreskille mig, at det hos en Fi-
nantsminister kan vaelde saa særdeles store Be-
tænklichkeiten, at der i de to følgende Aar
forestaar en Udgift af 1 Million hvert Aar
til Jernbaneanlægene i Sylland. Jeg tror
ikke, at det vil kunne besevæ vore Finantser
meget.

Den ærede Minister omtalte imidlertid i
Forbindelse hermed i Almindelighed med Hen-
syn til Jernbaneanlæg det Betænkkelige ved at
fortsætte med saadanne og den ringe Udgift,
der derhos særlig vilde være til, at de herom-
handlede nye Baner kunde forrente sig. Den
ærede Minister henpegede i saa Henseende
paa et Stykke af de allerede nu anlagte Jern-
baner, og han sagde, at man paa det Kjøret
i saa lidet et Omfang, at skøndt dette
Stykkets Regnskab naturligvis ikke helt kan
udsondres, saa kan det dog, efter et Overslag
neppe anses for uolsomt, at det ikke kan bære
Mere end Driftsomkostningerne. Den ærede
Minister dvælede derhos i det Hele ved det
Mislige i vore Jernbaner som et Altid be-
tragtet. Naar man saaledes idelig og idelig
kommer tilbage til, hvorvidt og hvorledes Jern-
baneanlægene i Sylland forrente sig, og dræ-
ger Slutninger deraf om det Rigtige eller
Urigtige i det Hele i at bygge Jernbaner,
saa bliver det nødvendigt at mindes om —
men jeg skal gjøre det ganske kort — at vi
ved Bygningen af Jernbanerne i Sylland paa
tingen Maaade have stillet det finantsielle Hensyn i
Forgrunden. Nei, den Gang, man i sin Tid tog
Bestemmelse om Jernbaneanlægene i Sylland,
da sagdes Hovedvægten paa et ganske andet
Moment. Jeg vil bede ærede Medlemmer om
at erindre, at Meningen om, hvorledes
Jernbanerne i Sylland skulde bygges, fra Først
af være i høieste Grad dette. Nogle vilde
have Jernbanerne paalangs i Sylland, medens
Andre mente, at det ene Nette var at faae
dem paatvers. De, der vilde bygge paa-
langs, vilde snart have dem paa Østhyten,
snart paa Heiderbyggen og snart midt imellem

68de Møde. Ødentlig Samling, 1871—72.
fra 1ste April 1872 til 31te Marts 1873. 2666
begge. De, der vilde bygge paatvers, vare
heller ikke ganske enige, men den One overhød
den Anden i Mængden af de Baner, der paa
den Maaade skulde bygges, og saa vidt jeg
huster, tog Stiftsraad Klee Eubeh fra alle
Andre, idet han lod omdels eller snarere lod
ophange i Løseverøset et Kort, hvorpaa der
var affat Streges paatvers over hele Sylland
og Slesdtg for at betegne, hvorledes der
skulde anlægges Jernbaner. De, der holdt
paa Tverbanerne, toge nu, som Enhver vel kan
tenke sig, uden at jeg behøver at gaa notere
ind derpaa, aldeles ikke finantsielle Hensyn,
deres Dggave var meget mere væsentlig at
antvise Sylland en anden Handelsbet end over
Hamborg, man vilde ikke have Syllands
Handel paa Hamborg lettet, men man vilde
give den en østlig Retning. Disse Forslag
til Tverbaner gjorde vel ingen Lykke i Syl-
land — det vide alle de ærede Medlemmer,
og særlig vide de ærede Syder, hvorledes det
i saa Henseende forholdt sig — men ikke desto
mindre var det første Forslag, som blev til
Lov, nemlig Loven af 4de Marts 1857, et
Barn af den nævnte Tanke, idet det fastslog
en Jernbane fra et Punkt ved Venøbugten til
Marhus og Randers. Begyndelsen paa vore
Jernbaneanlæg i Sylland skulde altsaa være
en Jernbane, hvis Udgangspunkt var et Punkt
ved Venøbugten. Jeg erinder saa tydelig, at
da Forslaget kom frem, bleve ikke saa af
Folkethingets Medlemmer satte i Forlegenhed;
den One hviskede til den Anden: "Venøbug-
ten? Hvor ligger Venøbugten?" Men hans
Nabo rystede paa Hovedet og kunde ikke sige
ham det. Og dog skulde Banen lægges til
et Punkt, som først skulde opdages ved denne
samme Venøbugt. At det ikke var finants-
ielle Hensyn, der herved vare afgjørende, vil
vel Enhver indromme, og dog bevilgede Loven
af 4de Marts 1857 en Rentegaranti af
indtil 8 Millioner Rigsdaler for det nævnte
Anlæg. Vi kom lykkeligvis hørt deraf, men
det stete dog kun under Tryk af den nævnte
Lov, og vi kom saaledes til Loven af 10de